

Douane
Landelijk Kantoor |
Afdeling
Handhavingsbeleid &
Internationaal

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam

douane.nl

Contactpersoon
J. Norbruis

Datum
9 december 2022

memo

Wijzigingen in het proces 'Uitgaan uit de EU'

Datum 9 december 2022
Betreft AES Uitgaan

Door veranderende Europese wetgeving past de Douane momenteel haar systemen aan waaronder de systemen die de processen van uitvoer en uitgaan ondersteunen. AES (Automated Export System) gaat het huidige ECS (Export Control System) vervangen. Deze vervanging loopt samen met de vervanging van de systemen DMF (DouaneManiFest) en AGS (AanGifteSysteem). DMF wordt vervangen door het systeem BUP (Binnenbrengen-Uitgaan-Proviand) en AGS wordt vervangen door DMS (Douaneaangiften Management Systeem).

Via dit memo informeert de Douane u over een aantal wijzigingen in het proces 'Uitgaan uit de EU'. Concreet gaat het om de processen (weder)uitvoer en uitgaan als gevolg van de implementatie van het AES. Via onze website 'Douane voor bedrijven' informeren wij u over nadere bijzonderheden, zoals de datum waarop de wijzigingen van kracht worden.

In het kort heeft de implementatie van de wijzigingen in het proces 'uitgaan uit de EU' vooral gevolgen voor:

- 1) de **aanbrengeverplichting bij het douanekantoor van uitgang**:
 - a) in alle gevallen aanbrengeven;
 - b) nieuwe versie van de aankomstmelding ('AAX') biedt mogelijkheid om daarin verschillen aan te geven;
 - c) geen acceptatie van de AAX nadat de goederen zijn uitgegaan.
- 2) de **kennisgeving van wederuitvoer ('REN')**:
 - a) nieuw bericht (dataset) voor de kennisgeving van wederuitvoer;
 - b) registratie en MRN ('Master Reference Number');
 - c) aantonen en bevestigen van het uitgaan en beëindiging van tijdelijke opslag;
 - d) gebruik van een summier aangifte bij uitgaan ('EXD') in plaats van een REN;
 - e) tijdelijke mogelijkheid om een REN in te dienen in plaats van een summier aangifte bij uitgaan ('EXD').
- 3) de **summier aangifte bij uitgaan ('EXD')**:
 - a) nieuw bericht (dataset) voor de summier aangifte bij uitgaan;
 - b) registratie en MRN ('Master Reference Number');
 - c) aantonen en bevestigen van het uitgaan en beëindiging van tijdelijke opslag;
 - d) tijdelijke mogelijkheid om in plaats van een EXD een kennisgeving van wederuitvoer ('REN') in te dienen;
 - e) gebruik van een EXD in plaats van een kennisgeving van wederuitvoer ('REN').

Hieronder treft u voor elk van de wijzigingen een korte toelichting aan.

1) Aanbrengverplichting bij het douanekantoor van uitgang

Goederenzendingen die het douanegebied van de Unie gaan verlaten (uitgaan), moeten worden aangebracht bij het douanekantoor van uitgang. Dit is het douanekantoor waar de uitgaande goederen in of op het uitgaande vervoermiddel worden geladen. Het aanbrengen gebeurt door de aankomst van de goederen bij het douanekantoor van uitgang te melden aan de douane van het betreffende douanekantoor. Vanaf de invoering van AES geldt het volgende.

- a) Alle goederen die het douanegebied van de Unie gaan verlaten (uitgaan), moeten worden aangebracht bij het douanekantoor van uitgang. De bestaande ontheffing van de aanbrengverplichting in de situatie waarin het douanekantoor van uitvoer gelijk is aan het douanekantoor van uitgang verval.

Onder AES moet van elke goederenzending de aankomst op de plaats waar deze in het uitgaande (lucht)vaartuig zal worden geladen aan de douane worden gemeld (aankomstmelding - Arrival at Exit-melding - 'AAX').

Uitzondering bij plaatsing onder de regeling douanevervoer

De ontheffing van de verplichting om ten uitvoer of tot wederuitvoer aangegeven goederen aan te brengen bij het douanekantoor van uitgang als zij onder de regeling douanevervoer worden geplaatst, blijft bestaan. In deze situatie moeten de goederen al worden aangebracht om ze onder de regeling douanevervoer te plaatsen en is het douanekantoor van vertrek van de regeling douanevervoer tevens douanekantoor van uitgang.

Uitzondering voor provisie- en bunkerzendingen

De ontheffing van de verplichting om ten uitvoer of tot wederuitvoer aangegeven provisie en bunkers aan te brengen bij de douane blijft eveneens bestaan. De door de proviandeur / cateraar / bunkeraar ter zake van de levering aan de douane gestuurde elektronische vooraanmelding ('PRO-bericht') waarin o.m. het tijdstip van levering is vermeld, wordt aangemerkt als 'aanbrengen bij de douane'.

- b) De aankomstmelding bij het douanekantoor van uitgang ('AAX') moet elektronisch worden gedaan.

Ten opzichte van de huidige aankomstmelding (ARX) wordt de dataset van de AAX aangepast zodat de persoon die de zending bij het douanekantoor van uitgang aanbrengt ('Trader at Exit') daarin melding kan maken van verschillen tussen de aangegeven goederen en de aangebrachte goederen. Gemeld moet worden: de daadwerkelijke hoeveelheid die wordt aangebracht, verschil in goederensoort en als de goederen opnieuw zijn verpakt of in een container zijn geladen.

- c) Op dit moment accepteert de douane voor de Arrival at Exit-melding ('AAX') een indientermijn tot 7 dagen na uitgaan. Deze termijn wordt teruggebracht naar het tijdstip van aankomst op de plaats (het douanekantoor van uitgang) waar de goederen worden geladen in of op het uitgaande vervoermiddel waarmee zij het douanegebied van de Unie gaan verlaten.

De AAX dient om de aankomst van de goederen op de plaats van uitgang te melden aan de douane zodat de douane:

- i) kan controleren of de goederen in dezelfde staat zijn als op het tijdstip dat de aangifte ten uitvoer of aangifte tot wederuitvoer werd aanvaard,
- ii) de goederen kan vrijgeven voor uitgaan en
- iii) kan toezien op het uitgaan.

De douane is hiertoe niet in staat als de AAX wordt ontvangen nadat de goederen al in het uitgaande (lucht)vaartuig zijn geladen of zelfs al het douanegebied van de Unie hebben verlaten.

Vanaf de invoering van AES wordt een te laat ontvangen AAX niet meer geaccepteerd, met als gevolg dat het uitgaan van de goederen niet wordt bevestigd aan het douanekantoor van uitvoer en de aangever van de aangifte ten uitvoer of de aangifte tot wederuitvoer. De aangever krijgt dan geen Confirmation of Exit (CoE), tenzij hij het uitgaan alsnog met alternatief bewijs (de zogenaamde nasporingsprocedure) aantoont aan het douanekantoor van uitvoer.

2) Kennisgeving van wederuitvoer ('REN')

Een kennisgeving van wederuitvoer (Re-export Notification, ofwel 'REN') moet worden ingediend als niet-Uniegoederen binnen 14 dagen na aanvang van de tijdelijke opslag in een ruimte voor tijdelijke opslag ('RTO') vanuit de RTO worden geladen in het (lucht)vaartuig waarmee de goederen de Unie zullen verlaten. In de huidige praktijk is de REN vormvrij. Vanaf de invoering van AES geldt het volgende.

- a) De REN moet elektronisch worden ingediend bij het douanekantoor van uitgang door de (direct vertegenwoordiger van de) persoon die de goederen buiten het douanegebied van de Unie voert (de vervoerder) en aan voorgeschreven berichtspecificaties voldoet. De dataset van de REN is opgenomen in kolom A3 van bijlage B bij de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446;
- b) De REN wordt door de douane geregistreerd en voorzien van een MRN ('Master Reference Number');
- c) De REN moet een verwijzing naar de aangifte tot tijdelijke opslag ('ATO') bevatten zodat de REN kan dienen voor het geautomatiseerd beëindigen (zuiveren) van de tijdelijke opslag (ATO). De vervoerder moet het MRN van de REN vermelden in de aangifte ten uitklaring (het manifest bij uitgaan) waarmee het uitgaan van de goederen aan de douane wordt meegedeeld. Op basis daarvan zuivert de douane de aangifte tot tijdelijke opslag (ATO);
- d) In plaats van een REN mag een summier aangifte bij uitgaan ('EXD') worden ingediend. De EXD bevat meer gegevenselementen dan de REN en op de EXD vindt een meer uitgebreide risicoanalyse voor veiligheidsdoeleinden plaats. Redenen om bij rechtstreekse wederuitvoer uit een RTO (transshipment) te kiezen voor een EXD kunnen zijn:
 - i) dat de opslagtermijn in de RTO niet hoeft te worden bijgehouden (korter dan 14 dagen = REN en langer dan 14 dagen = EXD) of
 - ii) dat de REN niet in de automatisering hoeft te worden ingebouwd;
- e) Het is tijdelijk toegestaan om een REN in te dienen wanneer formeel een summier aangifte bij uitgaan ('EXD') ingediend moet worden. De reden van deze tijdelijke toestemming is dat het door een onvolkomenheid in de dataset van de EXD niet mogelijk is om de tijdelijke opslag ('ATO') geautomatiseerd te zuiveren met een EXD. De tijdelijke mogelijkheid om een REN in te dienen vervalt zodra het mogelijk is om de tijdelijke opslag (ATO) geautomatiseerd te zuiveren op basis van een EXD.

3) Summiere aangifte bij uitgaan ('EXD')

Een summier aangifte bij uitgaan ('EXD') moet worden ingediend als voor uitgaande Uniegoederen geen aangifte ten uitvoer resp. voor uitgaande niet-Uniegoederen geen aangifte tot wederuitvoer hoeft te worden gedaan. De EXD is de opvolger van het EXS-bericht. De meest voorkomende situatie waarin een EXD moet worden ingediend, is bij wederuitvoer vanuit een RTO waarbij de opslagduur in de RTO méér dan 14 dagen bedraagt (zie ook punt 2 hiervoor). Vanaf de invoering van AES geldt het volgende.

- a) De EXD moet elektronisch worden ingediend bij het douanekantoor van uitgang door de (direct vertegenwoordiger van de) persoon die de goederen buiten het douanegebied van de Unie voert (de vervoerder) aan voorgeschreven berichtspecificaties voldoen. De dataset van de EXD is opgenomen in de kolommen A1 en A2 (voor express zendingen) van bijlage B bij de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446;
- b) De EXD wordt door de douane geregistreerd en voorzien van een MRN ('Master Reference Number');
- c) De EXD moet een verwijzing bevatten naar de aangifte tot tijdelijke opslag ('ATO'), zodat de EXD kan dienen ter beëindiging (zuivering) van de tijdelijke opslag. De vervoerder moet het MRN van de EXD vermelden in de aangifte ten uitklaring (het manifest bij uitgaan) waarmee het uitgaan van de goederen aan de douane wordt meegedeeld. Op basis daarvan zuivert de douane de aangifte tot tijdelijke opslag (ATO).

Door een onvolkomenheid in de dataset van de EXD is het helaas voorlopig niet mogelijk om de tijdelijke opslag ('ATO') geautomatiseerd te zuiveren met een EXD. Om het aantal handmatige zuiveringen te beperken, wordt tijdelijk toegestaan om in plaats van een EXD een REN in te dienen. Zie verder onder d);

- d) Zo lang het niet mogelijk is om de tijdelijke opslag ('ATO') geautomatiseerd te zuiveren met een EXD mag in plaats van een EXD een REN worden ingediend. Voor de REN is wél voorzien in een geautomatiseerde zuivering van de tijdelijke opslag (ATO). Het gebruik van een REN is op vrijwillige basis en betreft een tijdelijke toestemming. Het gebruik van een REN vervalt zodra het mogelijk wordt om met een EXD de tijdelijke opslag ('ATO') geautomatiseerd te zuiveren;
- e) Er mag een EXD worden ingediend in de gevallen waarin formeel een REN moet worden ingediend. Zie voor verdere toelichting onder 2-d hiervoor.